

NEMZETI FEJLESZTÉSI ÉS GAZDASÁGI MINISZTERIUM
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÉPÍTÉSZETI FŐOSZTÁLY

NFGM: 2011 / A / 2010.

Ügyintéző: Szabó Zsuzsanna

Telefon: 441-7787

E-mail: Zsuzsanna.Szabo@nfgm.gov.hu

Tárgy: Törvényességi felügyelet

Noll Tamás
elnök úr részére
Magyar Építész Kamara

Budapest
Ötpacsirta u. 2.
1088
Fax: 318-2944

Magyar Építész Kamara	
ZC/C. OS. 17.	
SZ: 122/2010	
Név: [Handwritten signature]	
Kapja:	Intézkedik:
DR. VIKTÓR	
ELNÖKSÉG	

Tisztelt Elnök Úr!

A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Mkt.) 39. § (1) bekezdése szerint az országos és a területi kamara a szabályzatot az elfogadásától számított 15 napon belül köteles törvényességi vizsgálat céljából megküldeni a felügyeletét ellátó miniszternek. A szakállamtitkár úr kérésére küldték meg a díjszámítási szabályzatokat, az Etikai- Fegyelmi Szabályzat módosítását ellenben nem. A minisztérium szervezeti rendjében a főosztályunk látja el a szakmai kamarák törvényességi felügyeletét, ezért megállapításainkat az alábbiakban közlöm.

Az Mkt. 39. § (2) bekezdése alapján tájékoztatom arról, hogy az Építészeti alkotások és szolgáltatások díjszámítási szabályzata, a Belsőépítészeti alkotások és szolgáltatások díjszámítási szabályzata, a Táj- és kertépítészeti alkotások és szolgáltatások díjszámítási szabályzata valamint a Településtervezési szolgáltatások díjszámítási szabályzata, továbbá az Etikai- Fegyelmi Szabályzat törvénysértő rendelkezéseket tartalmaz, ezért a szabályzatok törvénysértő rendelkezéseinek visszavonásáról, módosításáról szíveskedjen haladéktalanul, legkésőbb 60 napon belül intézkedni. Ennek elmulasztása esetén az Mkt. 38. § (4) bekezdése alapján kezdeményezni fogom a bírósági eljárás megindítását.

A MÉK díjszámítási szabályzatai címükben alapvető ellentmondásokat tartalmaznak, és hordozzák a legjellemzőbb problémákat is amelyek a következők:

1) A címek részben építészeti alkotások, belsőépítészeti alkotások, táj- és kertépítészeti alkotások díjszámítására utalnak. Mivel a megrendelő a vállalkozó tervezőnek nem építészeti alkotás megtervezésére, hanem az általa, az igényei alapján elképzelt (az egyedi jegyeket felvázolva, azokat igénypontokban, vagy vázlatban is rögzítve, vagy a tervezett tevékenységre vonatkozó előírások által eleve meghatározott követelmények szerinti) építmény tervezésére ad megrendelést, nem fogadható el ilyen megnevezés. A cím helyesen csak Tervezői szolgáltatásra vonatkozhat.

2) A megküldött, több kötetből álló iránymutatásokat a kamara szabályzatoknak minősítik. A MÉK Etikai-Fegyelmi Szabályzata a kamarai szabályzatok rendelkezéseinek megszegését is fegyelmi vétségnek minősíti, ezért ez kötelező jelleget hordoz, ami - tekintettel a tervezők kötelező kamarai tagságára – az árversenyt kizárja.

Az ár, jelen esetben a vállalkozói díj a felek szabad megállapodásának tárgya kell hogy legyen, melyről szabadon döntenek. A Kamara biztosíthat viszonyítási alapot segédlettel, amelyet évente, a piaci viszonyoknak megfelelően felülvizsgál és pontosít. Ennek megfelelő cím lehet a „Tervezői szolgáltatások díjszámítási segédlete”.

(A zavart és ellentmondásokat jelzi a III. számú anyag 7. oldalán a következő útmutató: „Az előkészítő terv alapján a tájépitész előzetes tervezői költségbecslést készít hasonló, megvalósult létesítmények összehasonlítható adatai alapján, vagy MÉK ill. MMK aktuális kiadványt használva.”)

3) A tartalomban megjelenő következetes „építész” megnevezés nem felel meg a jogszabályokban használatnak. A törvényalkotó a tervező- és szakértő mérnökök valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény tartalmazza a külön jogosultsághoz kötött tevékenységek megnevezését. A jogszabálytól eltérő megnevezés használata önkényes, mivel erre a Kamarának nincs felhatalmazása, megtévesztő, félrevezető. Jelzi a kezelhetetlenségét, hogy szakági tervezőt helyesen nevezi meg, eltekintve a sok helyen megjelenő szaktervező megnevezéstől, ami szintén a jogszabályokkal való összevetés hiányára utal. Ezért a címek és a szabályzatok tartalmának megfelelő pontosítása szükséges. Ez a megállapítás a Kamara minden szabályzatára vonatkozik.

4) A tartalom vonatkozásában valamennyi szabályzat teljes felülvizsgálata szükséges. A lehetséges szolgáltatások jelezhető kiutalással a jogszabályokban meghatározott feladatkörökre, nem mint alap vagy külön szolgáltatások, hanem a hatályos jogszabályok megnevezéseit alkalmazva, az előírt jogosultság szükségességét is megjelölve. Az építőipari kivitelezői tevékenység szereplői számára jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételektől nem tekinthet el (az egyes elemek kiemelése sem mentesít a jogosultsági követelmények alól), továbbá a lehetséges szolgáltatások jelölésénél az összeférhetlenségi szabályokra is utalni kell, mivel ezek hiánya a tervezők megtévesztésére alkalmas. A lehetséges szolgáltatásnál nevesített feladatok a jogszabályokban meghatározottaktól nem térhetnek el. A szabályzat alap és külön szolgáltatásokról rendelkezik, még a szolgáltatás eredményeként készített dokumentumkötelező példányszámát is megadja, ami lehet jogszabályban meghatározottan a szerződés kötelező tartalmi eleme, vagy ha ilyen nincs a felek szabad megállapodásának tárgya, de nem kamarai előírás. Önkényesen nem lehet szakaszolni a feladatokat pld.: Vállalkozásba adási szakasz, Kivitelezési felügyeleti szakasz, Műszaki felügyelet, Pénzügyi felügyelet stb. Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009.(IX.15.) Korm. rendeletben meghatározottaknak megfelelően lehet az előírt jogosultság esetén beruházáslebonyolító, tervellenőr stb., de nem láthat el pld. fedezetkezelői feladatokat, vagy összeférhetlenség esetén a jogszabályban meghatározott feladatokat még akkor sem, ha jogosultsággal rendelkezik. A nem kamarai tagsághoz kötött tevékenységek szolgáltatásához pedig még segédletben sem adhat a Kamara díjszámítási iránymutatást.

5) A fentiek mellett kiemelten jelzem, hogy a Kamara szabályzatai nem térhetnek el a jogszabályi rendelkezésektől, fogalmaktól, a rendelkezések tartalmától. A szereplők jogait és kötelezettségeit (ezen belül a feladatait) a hatályos jogszabályok egyértelműen meghatározzák. A pontatlan, félreértelmezésre lehetőséget adó, ezért megtévesztő megfogalmazások törlése kötelező követelmény. Pld.: az I. számú kötet előszava szerint:

„A Magyar Építész Kamara ajánlja, hogy az Építész és az Építető a kamara által kidolgozott szerződésminta szerint – amelyben a szolgáltatások, feltételek, felelősségek és díjak teljes körűen definiálva vannak – írásban állapodjon meg.”

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 32/A.§-a az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„32/A.§ Az építészeti-műszaki tervezési szerződésre Ptk.-ban szabályozott tervezési szerződés szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a szerződést írásban kell megkötni „

Az írásbeliség tehát nem kamarai ajánlás elfogadásának kérdése, hanem törvényben kötelezően előírt forma, melytől az idézett szöveg értelmezésével ellentétben eltérési lehetőség nincs. Mivel az előszó szövege félrevezető, törvénytörtő gyakorlatot, ezzel károkozást eredményezhet, ezért törölni, vagy a rendelkezéssel egyértelmű összhangban pontosítani kell.

Továbbá: „A Magyar Építész Kamara csak az olyan tervezői szerződéseket tekinti szakmailag megalapozott megállapodásnak, melyek jelen szabályzat alapján jönnek létre.”

Ismét az előző helyzet, a szerződésnek a Ptk. vállalkozási és tervezési szerződésre vonatkozó rendelkezései, továbbá az Étv. és szakmai tartalmú végrehajtási rendeleteinek rendelkezései alapján kell létrejönnie. A törlés, vagy módosítás kötelező.

A III. számú kötet a következő megállapítást teszi (12. oldal)

„Jelenleg országos jogszabály nem vonatkozik "tájépítész műszaki ellenőr" képzésére, minősítésére és működési feltételeinek meghatározására. Ezért amíg erről jogszabály nem rendelkezik, a tájépítész az alábbi feltételek mellett végezhet műszaki ellenőrzést és lehet jogosult építési napló bejegyzésre”, majd meghatározza a tájépítész műszaki ellenőr feladatait és jogkörét.

Kimondja továbbá

„A tájépítész műszaki ellenőr a kivitelezőnek utasításokat adhat, melyek után teljes körű (műszaki és jogi) felelősséggel tartozik.”.

A MÉK-nek nincs és nem is lehet felhatalmazása jogosultságok, jogkörök és feladatok meghatározására, telepítésére, az érintett részeket törölni kell. A vonatkozó felhatalmazásokról az Étv. rendelkezik.

6) A szerződések vonatkozásában felelősségi, szavatossági kérdések nem a jelen anyagok tárgyává tehető kérdések. A Ptk. vagy az Étv. és végrehajtási rendeleteinek rendelkezései alapján útmutató, vagy oktatási anyag, illetve segédlet készítésére van lehetőség, e tekintetben azonban csak a hatályos szabályozás alapján, annak rendelkezéseivel összhangban. A tervező figyelmét felhívhatja mely kérdések rendezése indokolt feltétlenül, de nem mondhatja meg kötelező érvennyel, hogy mi legyen a megállapodás kötelező tartalma, mivel erre a Ptk. nem ad lehetőséget a Kamarának!

Felhatalmazás jelenik meg az elnökség számára a jelen Szabályzatban nem szabályozott kérdések szabályozására. Ilyen lehetősége a közgyűlésnek nincs. A jogalkotás, a törvényalkotó jogosítványainak másolása nem alkalmazható. A Kamara testületeinek, tisztségviselőinek feladat és jogkörei törvényben meghatározottak. Az esetleges jogszabály módosítás kezdeményezhető írásban, azt indokolva, a gyakorlatban megjelent példák leírásával, tényekkel alátámasztva, a vizsgált és tényszerűen elemzett hatásokat bemutatva a MÉK testületi javaslatként.

7) A megküldött szabályzatok kapcsolódása miatt a MÉK Etikai-fegyelmi szabályzata vizsgálatának szükségességessége is felmerült. Fogalmak jogszabályban alkothatók, így lehetnek mindenkire kötelezőek, és alkalmazandóak, továbbá jogszabályban meghatározottakkal ellentétes fogalmak, megnevezések (3. pont) nem alkalmazhatóak még Kamarán belül sem, mivel a jogszabályok mindenkire kötelezőek, ezért azok törlése szükséges. A jogszabályok fogalom meghatározásaira utalni lehet, a szabályzatokba másolni értelmetlen és felesleges.

A szakmagyakorlási tevékenységek meghatározását, a tevékenység folytatásának feltételeit az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) és felhatalmazásaira kiadott kormányrendeletek tartalmazzák. A kamarai szabályzat a kamarai tagokra vonatkozik. Az Mktv. 34. § rendelkezései szerint fegyelmi vétséget az a tag követ el aki **építészeti-műszaki tervezési, tervellenőri, településtervezési, valamint építésügyi műszaki szakértői és településrendezési szakértői** tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szakmai szabályok, illetve kamarai szabályzatok rendelkezéseit szándékosan vagy gondatlanul megszegi. Az etikai vétség pedig minden tagra vonatkozik függetlenül attól milyen tevékenységet folytat. Az etikai szabályzat etikai elveket az „építész” fogalma alatt meghatározott tevékenységét kötelező kamarai tagság alapján folytató személyekre állapítja meg. Mindezek alapján értelmezhetetlen, hogy milyen indokból tartalmazza a szabályzat a kamarai tagsághoz nem kötött tevékenységek fogalmát, és további az Étv-ben meghatározott fogalmakat pld. épület, kivitelező stb.

Az Mktv. Rendelkezésével ellentétes az Etikai-Fegyelmi Szabályzat II. rész 1. § azon rendelkezése mely szerint a nem kamarai tagsághoz kötött, de a területi kamarák titkára által vezetett névjegyzékben szereplő szakmagyakorlókat is a kamarai etikai-fegyelmi eljárás alá von.

8) A megküldött anyagokban és szabályzatban jogi iránymutatások, jogértelmezések kötelező erővel jelennek meg. Ezek kiadására még a jogalkotónak sincs lehetősége a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény garanciális szabályainak mellőzésével, mivel alkotmányellenes (60/1992.(XI.17.) AB határozat). A MÉK sem alkothat „formátlan jogot” kamarai szabályzatként, kötelező erővel, mivel jogalkotásra lehetősége sincs, továbbá a szabályozási gyakorlatával valamennyi, szerződése alapján megrendelői pozícióban levő állampolgárt, gazdasági társaságot, illetve a költségvetést érinti. Nem írhat elő értelmezése alapján jogszabályi rendelkezésekkel, vagy Legfelsőbb Bírósági döntéssel ellentétes szabályokat a tervezők részére, de jogszabály módosítását a 6) pontban leírtaknak megfelelően kezdeményezheti! Nem zárhatja ki a versenyhelyzetet és nem sújthatja „lezáratlan szerződés” minősítéssel a megrendelőt, ha az, az érdekeit sértő, a munkájával elégedetlen tervező leváltásáról dönt. A megrendelő több tíz-, százmilliós vagy milliárdos saját vagyoni értékét érintő döntésébe való beavatkozásra nincs lehetősége a Kamarának, mert ezzel a piaci versenybe, annak szabályozó, kiválasztó funkciójába avatkozik be, és Ptk.-ban szabályozott, esetleg más törvény is érintő területre lép be. Ezért az ilyen tartalmú szabályozás felülvizsgálatát kérem végezzék el.

Kérem Tisztelt Elnök Urat, hogy a szabályzatok módosítását a törvényesség legszigorúbb betartásával alkossák meg.

Budapest, 2010. március „9”

Üdvözlettel:

Fegyverneky Sándor
 főosztályvezető

